

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 97/2020
11.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца Стечајна маса Београдска конфекција „БЕКО“ а.д. Београд, ул. Кнез Михаилова бр. 44, чији је пуномоћник Зоран Павловић, адвокат у ..., ул. ... бр. ..., против туженог Република Србија - Министарство одбране - Војнограђевински центар, Београд, ул. Светозара Марковића бр. 21, кога заступа Војно правобранилаштво, Београд, ул. Бирчанинова бр. 5, ради исплате стеченог без основа, вредност предмета спора 396.454.053,78 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4457/19 од 28.11.2019. године, у седници већа одржаној дана 11.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4457/19 од 28.11.2019. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 6768/18 од 23.04.2019. године у ставу I изреке усвојен је тужбени захтев, па је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 257.263.355,85 динара са законском затезном каматом почев од 18.12.2018. године до исплате, као и износ од 139.190.697,93 динара. Ставом II изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужени да му исплати законску затезну камату на износ од 139.190.697,93 динара почев од 18.12.2018. године до исплате. Ставом III изреке обавезан је тужени да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 887.000,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 4457/19 од 28.11.2019. године потврђена је пресуда Привредног суда у Београду П 6768/18 од 23.04.2019. године у ставовима I и III изреке, док је првостепена пресуда преиначена у ставу II изреке тако што је обавезан тужени да тужиоцу исплати законску затезну камату на износ од 139.190.697,93 динара почев од 18.12.2018. године до исплате, као и да му накнадни трошкове другостепеног поступка у износу од 506.200,00 динара.

Против другостепене пресуде тужени је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у границама ревизијских разлога прописаних одредбом члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11...и 18/20) Врховни касациони суд је одлучио да изјављена ревизија туженог није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Предмет тужбеног захтева је потраживање тужиоца према туженом у укупном износу од 396.454.053,78 динара на име стицања без основа са припадајућом законском затезном каматом.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је по пресуди Привредног апелационог суда Пж 2990/17 од 01.03.2018. године туженом уплатио новчана средства у износу од 396.454.053,78 динара. Међутим, пресудом Врховног касационог суда преиначена је наведена пресуда Привредног апелационог суда Пж 2990/17 од 01.03.2018. године, и у односу на став III изреке и део става IV изреке у делу којим је одбијен тужбени захтев за износ од 257.263.355,85 динара потврђена пресуда Привредног суда у Београду 25 П 3291/16 од 22.02.2017. године. Решењем Привредног суда у Београду 9 Ст 12/10 од 09.07.2018. године закључен је поступак стечаја над стечајним дужником Београдска конфекција „Беко“ а.д. из Београда и поступак је настављен над стечајном масом која је правни следбеник стечајног дужника.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд налази да није основан приговор недостатка активне легитимације, јер стечајна маса може бити странка у поступку, а тужилац је у својству стечајне масе одређен за правног следбеника ранијег стечајног дужника Београдска конфекција „БЕКО“ а.д. – у стечају Београд у односу на кога је претходно окончан парнични поступак доношењем пресуде Привредног апелационог суда Пж 2990/17 од 01.03.2018. године. Како је између парничних странака било неспорно да је новчани износ пренет на рачун туженог по основу пресуде Привредног апелационог суда Пж 2990/17 од 01.03.2018. године која је преиначена, тако да је као крајњи исход одбијен тужбени захтев тужиоца, овде туженог, првостепени суд закључује да је отпао основ за пренос новчаног износа са рачуна правног претходника тужиоца у овом поступку, због чега је дошло до неоснованог увећања имовине туженог. Из овог разлога, првостепени суд је на основу одредбе члана 210. Закона о облигационим односима усвојио тужбени захтев и то за укупан износ од 396.454.053,78 динара, од чега износ од 257.263.355,85 динара представља главни дуг, а износ од 139.190.697,93 динара законску затезну камату обрачунату од дана подношења тужбе, при чему је одбио захтев који се односи на законску затезну камату на означни износ обрачунате камате за период од дана подношења тужбе до исплате.

Другостепени суд прихвата закључак првостепеног суда у погледу одлуке о тужбеном захтеву на име главног дуга. Како је претходна парница окончана доношењем ревизијске одлуке у корист бившег стечајног дужника, другостепени суд

налази да је сада његова стечајна маса активно легитимисана да захтева враћање претходно исплаћених средстава по пресуди Привредног апелационог суда Пж 2990/17 од 01.03.2018. године. Упућује да је на туженом био терет доказивања чињенице да је предметно потраживање евентуално било предмет процене приликом продаје стечајног дужника, што у спроведеном поступку није доказао. Међутим, другостепени суд налази да тужиоцу припада и законска затезна камата на износ од 139.190.697,93 динара који представља исплаћену законску затезну камату по пресуди Привредног апелационог суда Пж 2990/17 од 01.03.2018. године. Закључује да и овако исплаћени износ представља стечено без основа од стране туженог на терет имовине тужиоца, због чега се и на овај део примењује члан 214. Закона о облигационим односима, па је у том делу преиначена првостепена пресуда.

По налажењу Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно применио материјално право када је оценио да тужилац основано потражује од туженог износ од 396.454.053,78 динара на име враћања исплаћених средстава у складу са судском одлуком која је преиначена у ревизијском поступку у његову корист, све са припадајућом законском затезном каматом од дана подношења тужбе до исплате.

Ревизијом туженог оспорава се изнето становиште нижестепених судова. По наводима ревидента погрешно је примењено материјално права из члана 136. став 3. и члана 148. став 2. Закона о стечају код оцене активне легитимације тужиоца од стране нижестепених судова. Указује да је стечајна маса само ограничени сукцесор раније постојећег стечајног дужника који је продат као правно лице у стечају, а да је битно да конкретно потраживање није наведено у одлуци о закључењу стечајног поступа према стечајном дужнику. Сматра да за конкретно потраживање активно легитимисан може да буде само стечајни дужник, али не и његова стечајна маса.

Врховни касациони суд не прихвата ревизијске наводе туженог.

Најпре, ревидент ревизијом погрешно указује да у поступку доношења побијане одлуке нису примењени члан 136. став 3. и члан 148. став 2. сада важећег Закона о стечају. Над стечајним дужником Београдска конфекција „Беко“ а.д. Београд отворен је поступак стечаја решењем Трговинског суда у Београду Ст 1835/96 од 12.02.2003. године применом прописа који регулишу стечајни поступак у том тренутку, односно применом Закона о принудном поравнању, стечају и ликвидацији. Након тога, сходно члану 185. Закона о стечајном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 84/04) поступак стечаја према означеном стечајном дужнику проводио се применом овог прописа, а примена ових правила остаје и до његовог закључења у смислу члана 66. Закона о изменама и допунама Закона о стечају („Сл. гласник РС“, бр. 113/2017). Следи да до погрешне примене одредби на које се указује ревизијом није ни могло да дође, јер је искључена њихова примена у односу на правила стечајног поступка код конкретног стечајног дужника, односно његовог правног следбеника – овде тужиоца.

Према члану члану 125. и члану 126. Закона о стечајном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 84/04 и 85/05) закључење стечајног поступка води брисању стечајног дужника из регистра привредних субјеката. Уколико буде пронађена нова имовина стечајног дужника то може бити разлог за одређивање деобе по закључењу стечајног поступка и о томе се доноси решење о одређивању деобе по закључењу стечајног поступка. Таква новопронађена имовина припада стечајној маси субјекта на чијој имовини је проведен

и закључен стечајни поступак. Иако стечајна маса нема својство привредног друштва, она се уписује код надлежног регистра и може имати страначку способност. Циљ постојања стечајне масе је обезбеђивање новопронађене имовине стечајног дужника над којим је закључен стечајни поступак и након тога њена накнадна деоба. Активна легитимација стечајне масе одређује се управо у складу са овако наведеним циљем због кога се она може и установити.

Према стању у списима над стечајним дужником Београдска конфекција „Беко“ а.д. – у стечају Београд закључен је поступак стечаја решењем Привредног суда у Београду Ст 12/2010 од 09.07.2018. године. Последица закључења стечаја је брисање стечајног дужника из надлежног регистра АПР, како је то и одређено у наведеној одлуци, чиме исти престаје да постоји као правно лице. Истовремено поступак стечаја је настављен над стечајном масом која је именована за правног следбеника стечајног дужника, а састав стечајне масе чине сва спорна имовинска права за која до доношења решења о закључењу стечајног поступка није утврђено да припадају стечајном дужнику, као и новопронађена имовина стечајног дужника. На овакав начин тужилац у својству стечајне масе је овлашћена да захтева и оствари правну заштиту сваког потраживања које је припадало ранијем стечајном дужнику.

Без утицаја су ревизијски наводи у делу којим се указује да у решењу о закључењу стечајног поступка над Београдском конфекцијом „Беко“ а.д. Београд није посебно означено утужено потраживања у овој парници. У односу на моменат доношења решења Привредног суда у Београду Ст 12/2010 од 09.07.2018. године овај парнични поступак није ни био започет, а учесници у поступку су за постојање пресуде Врховног касационог суда Прев 229/18 од 29.06.2018. године која је основ враћања датог по преиначеној пресуди Привредног апелационог суда Пж 2990/17 од 01.03.2018. године могли да имају сазнања тек пошто им је таква одлука достављена. Како се активна легитимација стечајне масе простире на свако имовинско потраживање стечајног дужника који је престао да постоји закључењем стечаја, то постоји овлашћење тужиоца да захтева враћање новчаних средстава исплаћених од стране стечајног дужника услед доношења одлуке у његову корист по ванредном правном средству, као стечене имовинске користи туженог у односу на основ који је доцније отпао.

Неосновани су ревизијски наводи који се односе на то да је тужилац ограничени сукцесор раније постојећег стечајног дужника који је продат као правно лице у стечају. Насупрот наведеном, поступак стечаја над предузећем Београдском конфекцијом „Беко“ а.д. Београд, као стечајним дужником, окончан је његовим закључењем. Отуда произлази закључак да није било раздвајања имовинског фонда овог предузећа у стечајном поступку у односу на произлази формирану стечајну масу. Сврха постојања стечајне маса која настаје по закључењу стечајног поступка одређује се разлозима због којих је она и установљена садржаним у самом решењу Привредног суда у Београду Ст 12/2010 од 09.07.2018. године. При томе, нејасни су наводи ревидента о томе да је стечајни дужник Београдска конфекција „Беко“ а.д. Београд у стечајном поступку продат као правно лице, с обзиром на то да из стања у списима не произлази да је такве продаје стечајног дужника уопште и било.

То су разлози због којих је Врховни касациони суд применом одредбе члана 414. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" 72/11...и 18/20) одлучио као у изреци.

**Председник већа, судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић